

24.05.2018

Бондар Н., Стамбол І., Супронюк О.

Міжнародна наукова конференція «Сто років академічної славистики в Україні: здобутки і перспективи»

24 травня 2018 р. з нагоди Дня слов'янської писемності і культури в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського відбулась міжнародна наукова конференція «Сто років академічної славистики в Україні: здобутки і перспективи» ([Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського](#)).

У заході взяли участь історики, мовознавці, літературознавці, мистецтвознавці, етнологи наукових установ НАН України та провідних вищих навчальних закладів.

Пленарне засідання конференції відкрив голова Українського комітету славистів, радник Президії НАН України академік НАН України О. Онищенко. Він охарактеризував основні тенденції розвитку та здобутки вітчизняної академічної славистики. Зокрема, акад. О. Онищенко, відзначив місце славистики серед інших дисциплін під час написання статуту Української Академії Наук у 1918 р. як одне з провідних. Надалі така роль мала інше трактування, але, на думку академіка, на сучасному етапі розвитку української науки, славистика не втратила своєї актуальності, адже вона сприяє пізнанню та консолідації великого і різноманітного слов'янського світу.

Директор Інституту української мови НАН України, член Українського комітету славистів, доктор філологічних наук П. Гриценко присвятив свою доповідь питанню розвитку академічних досліджень української мови у загальнослов'янській парадигмі. Доповідач висвітлив появу у ХІХ-ХХ ст. важливих праць авторства І. Срезневського, Л. Булаховського, Ю. Шевельова та інших, що доводили винятковість та універсальність української мови на рівні з іншими слов'янськими. П. Гриценко наголосив, що українська лінгвістика має великі наукові досягнення, що дозволяють сучасним науковцям відкривати все нові і нові сторінки мовознавчих досліджень.

Провідний науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України, член Українського комітету славистів, голова Національної асоціації українців, доктор філологічних наук, член-кореспондент НАН України Л. Мушкетик охарактеризувала основні тенденції розвитку сучасних міжакадемічних проектів Угорщини та України, зокрема, між Національною академією наук України та Угорською академією наук, а саме Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ та Інститутом етнографічних досліджень Центру гуманітарних наук УАН. Співробітництво триває з 1990 р. у формі договорів поміж двома установами, що поновлювалися кожні п'ять років. Доповідач наголосила на успішних видавничих проектах співпраці з угорськими дослідниками у галузі славистики та продемонструвала презентацію, що стосувалася різноманітних моментів цієї співпраці.

Директор Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор Г. Ковальчук висвітлювала питання розвитку книгознавчих шкіл в Україні в контексті вітчизняного слов'янознавства. Доповідач наголосила на значенні найбільшої книгозбірні України в становленні книгознавства, зокрема, досвіді роботи «кодикологічної школи», засновником якої по праву вважається теперішній в. о. генерального директора НБУВ Л. Дубровіна. Також Г. Ковальчук проаналізувала новітні наукові публікації, що стосуються книгознавчих шкіл.

Професор Гомельського державного університету імені Франциска Скорини і багаторічний член оргкомітету славістичної конференції НБУВ В. Новак познайомила присутніх з основними моментами весільної обрядовості та поезії Гомельщини. Її доповідь базувалася на матеріалах фольклору Єльського та Кармянського районів. Доповідач наголосила, що в білоруській та українській обрядовості є велика кількість співзвучних та ідентичних моментів.

Завідувач відділу Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, кандидат філологічних наук Л. Вахніна підняла питання діяльності українських і зарубіжних славістів, які співпрацювали з Всеукраїнською академією наук у 20-30-і роки ХХ століття, в складний період її становлення і розвитку. Біля витоків створення етнографічної комісії ВУАН, на основі якої 1936 р. було створено Інститут українського фольклору, стояли видатні вчені-славісти, такі, як К. Квітка, брати Соколови, В. Жирмунський, Є. Рихлік, П. Попов, М. Гайдай. Фольклорні матеріали слов'янських національних меншин збиралися також Кабінетом музичної етнографії етнографічної комісії ВУАН, які в ІМФЕ ім. М. Ф. Рильського НАН на разі готує до друку. На завершення свого виступу Л. Вахніна презентувала нові видання в ІМФЕ ім. М. Ф. Рильського НАН.

На цьому пленарне засідання було завершено. Учасники конференції продовжили роботу на секціях: «Славістичне мовознавство», «Літературознавство в славістиці», «Мистецтвознавство, фольклористика, етнологія та збереження слов'янських культурних традицій», «Історична та біографічна славістика».

В рамках цьогорічної конференції було проведено два круглі столи: «Пам'ятки слов'янської писемності і друкарства в контексті новітніх вітчизняних соціогуманітарних досліджень» та «Зарубіжні українознавчі студії як складова частина світової славістики» Інститутом книгознавства НБУВ...